

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Факультет післядипломної освіти
Кафедра акушерства, гінекології та перинатології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної
роботи, член-кореспондент НАМН України
проф. М.Р. Гжегоцький

« ____ » лютого 2020 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ
«ДОБРОЯКІСНА ПУХЛИННА ПАТОЛОГІЯ МАТКИ»

Спеціальність акушерство та гінекологія – 14.01.01

Кількість навчальних годин: лекції – 10 годин, семінарські заняття – 22 години,
практичні заняття – 40 годин, додаткові програми – 8 годин, позааудиторна робота
– 10 годин

Разом: 90 годин (в тому числі позааудиторна робота – 10 годин)
Кредити ECTS – 3,00

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри
Протокол № 2

від «12» лютого 2020 р.

Завідувач кафедри акушерства,
гінекології та перинатології

_____ проф. В.І.Пирогова

Затверджено на засіданні
методичної комісії факультету
післядипломної освіти
Протокол № 1

Від «13» лютого 2020 р.

Голова методичної комісії ФПДО

_____ доц. Січкоріз О.Є.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

тематичного циклу "Доброякісна пухлинна патологія матки"

Вид заняття	Навчальні години	Всього
Лекції	10	90 навчальних годин (з них 10 позааудиторна робота)
Семінари	18	
Практичні заняття	40	
Тестовий контроль	2	
Іспит	2	
Додаткові програми	8	
Позааудиторна робота	10	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проведення даного циклу зумовлене тим, що поєднані гіперпроліферативні процеси в статевих органах характеризуються широким спектром клінічних проявів дисгормональних порушень, несвоєчасна діагностика та лікування яких призводять до того, що наслідками первинних функціональних зрушень у репродуктивній системі стають стійкі органічні зміни. Правильність та своєчасність надання гінекологічної допомоги є основним напрямком запобігання розвитку "гіперпластичного синдрому" та ускладнень пов'язаних з ними.

Зміст програми в повному об'ємі охоплює теоретичні знання, вміння і практичні навички, необхідні лікарю акушеру-гінекологу відповідно до його кваліфікаційної категорії.

Програма реалізується за допомогою лекцій, семінарів, практичних занять, додаткових дисциплін та позааудиторної роботи.

Програма циклу тематичного удосконалення створена на основі найновіших наукових досягнень та практичних рекомендацій. При вивченні кожної теми широко використовуються відповідні нормативні документи. Тематика лекцій, семінарських, практичних занять охоплює основні напрямки профілактики, діагностики та лікування поєднаної патології матки: міоми матки, аденоміозу, гіперплазії ендометрію та аномальних маткових кровотеч, які є грізними ускладненнями.

Для виявлення рівня знань лікарів-слухачів програмою передбачено тестовий контроль, який проводиться на початку циклу.

Заключний контроль проводиться у формі іспиту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
"Доброякісна пухлинна патологія матки"

№	Назва теми	К-сть год.	Лектор
1.	Аномальні маткові кровотечі в різні вікові періоди жінки	2	доц. Гроховська М.В.
2.	Гіперпластичні процеси ендометрію: сучасні погляди на проблему	2	доц. Гроховська М.В.
3.	Ендометріоз: сучасні методи діагностики та лікування	2	доц. Козловський І.В.
4.	Фіброміома матки: патогенез та аспекти лікування.	2	доц. Козловський І.В.
5.	Вади розвитку матки: сучасні методи діагностики та хірургічної корекції	2	доц. Вереснюк Н.С.
Всього		10	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

для лікарів-слухачів тематичного циклу

"Доброякісна пухлинна патологія матки"

№	Назва теми	К-сть год.	Місце проведення
1.	Класифікація АМК в сучасній гінекології . АМК в МКХ-10. Аналіз історій хвороб пацієнок з АМК.	4	гінекологічні відділення
2.	Поліпи ендометрію. Їх трактування. Діагностика, тактика ведення, прогноз, профілактика.	4	гінекологічні відділення
3.	Особливості ультрасонографічного дослідження при гіперплазії ендометрію, міомі матки, внутрішньому ендометріозі. Аналіз і прогноз. Моделювання клінічних випадків,	4	гінекологічні відділення
4.	Застосування сучасних діагностичних методик (біомолекулярні, імуногістохімічні, інші) при веденні хворих на ПДПМ. Їх прогностична цінність при обранні тактики лікування.	4	гінекологічні відділення
5.	Застосування скринінгових методик та диспансерне спостереження за пацієнтками, які страждають на ПДПМ	4	гінекологічні відділення
6.	Застосування консервативної терапії при гіперпроліферативних процесах. Показання, протипоказання, прогноз. Моделювання клінічних ситуацій.	4	гінекологічні відділення
7.	Особливості ведення рецидивуючих гіперплазій ендометрію в різні вікові періоди життя жінки.	4	гінекологічні відділення
8.	Можливості застосування ендovasкулярних методик в комплексі лікування міом матки.	4	гінекологічні відділення
9.	Хірургічне лікування при гіперпроліферативних процесах. показання, протипоказання. Тенденції до "органозберігаючої хірургії"	4	гінекологічні відділення
10.	Ендоскопічні методики в лікуванні пацієнок на ПДПМ. Диференційований підхід.	4	гінекологічні відділення
Всього		40	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
"Доброякісна пухлинна патологія матки"

№	Тема семінарського заняття	К-ть годин	Місце проведення
1.	Аномальні маткові кровотечі. Діагностика, невідкладна допомога, тактика ведення, алгоритм дій лікаря. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи. Наказ МОЗ України № 205.	2	навчальні аудиторії
2.	Гіперпластичні процеси ендометрію. Етіологія, патогенез, діагностика, тактика ведення, алгоритм дій лікаря. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи. Наказ МОЗ України № 676.	2	навчальні аудиторії
3.	Міома матки. Діагностика, тактика ведення, алгоритм дій лікаря. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи.	2	навчальні аудиторії
4.	Ендометріоз внутрішній /аденоміоз. Етіологія, патогенез, діагностика, тактика ведення, алгоритм дій лікаря. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи, Наказ МОЗ України 06.04.2016 №319. Київ, 2016	2	навчальні аудиторії
5.	Застосування апаратних , малоінвазивних та інвазивних діагностичних методик в діагностиці ПДПМ. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи.	2	навчальні аудиторії
6.	Застосування сучасних діагностичних методик (біомолекулярні, імуногістохімічні, інші) при веденні хворих на ПДПМ. Їх прогностична цінність при обранні тактики лікування.	2	навчальні аудиторії
7.	Застосування скринінгових методик та диспансерне спостереження за пацієнтками, які страждають на ПДПМ Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи.	2	навчальні аудиторії
8.	Диференційований підхід до проведення консервативної терапії пацієнткам з ПДПМ. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи.	2	навчальні аудиторії
9.	Хірургічне лікування при гіперпроліферативних процесах/ ПДПМ. Показання, протипоказання. Тенденції до "органозберігаючої хірургії"	2	навчальні аудиторії
Всього		18	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
"Доброякісна пухлинна патологія матки"

№	Назва теми	К-сть год.	Місце проведення
1.	Поєднання гіперпластичних процесів ендометрію з хронічним ендометритом.	2	методичний кабінет
2.	Дисгормональні прояви у жінок з поєднаною доброякісною патологією матки.	2	методичний кабінет
3.	Особливості перебігу гіперпроліферативних процесів в матці при екстрагенітальній патології.	2	методичний кабінет
4.	Ендоскопічні методики в діагностиці та лікуванні ПДПМ.	2	методичний кабінет
5.	Можливості консервативної терапії ПДПМ	2	методичний кабінет
Всього		10	

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
"Доброякісна пухлинна патологія матки"

№	Форма контролю	К-сть год.
1.	Тестовий контроль	2
2.	Іспит	2
Всього		4

ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
"Доброякісна пухлинна патологія матки"

№	Блоки програм	К-сть год.
1.	Медична інформатика	2
2.	Медичне право	2
3.	Клінічна фармакологія	2
4.	Медицина катастроф	2
Всього		8

РЕФЕРАТИ

для лікарів-слухачів тематичного циклу "Доброякісна пухлинна патологія матки"

№	Назва теми
1.	Патогенетичні особливості розвитку гіперпроліферативних процесів матки
2.	Дисгормональні прояви у жінок з поєднаною доброякісною патологією матки.
3.	Аномальні маткові кровотечі: сучасна класифікація за PALM / COEIN.
4.	Аномальні маткові кровотечі. Діагностика, невідкладна допомога, тактика ведення, алгоритм дій лікаря. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи. Наказ МОЗ України № 205.
5.	Гіперпластичні процеси ендометрію. Етіологія, патогенез, діагностика, тактика ведення, алгоритм дій лікаря. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи. Наказ МОЗ України № 676.
6.	Диференційований підхід до ведення пацієток з ПДПМ. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи.
7.	Хірургічне лікування при гіперпроліферативних процесах/ ПДПМ. Показання, протипоказання. Тенденції до "органозберігаючої хірургії"
8.	Ендоваскулярні технології – новітній альтернативний метод в лікуванні міом матки.
9.	Особливості ультрасонографічного дослідження при гіперплазії ендометрію, міомі матки, внутрішньому ендометріозі. Аналіз і прогноз.
10.	Застосування сучасних діагностичних методик (біомолекулярні, імуногістохімічні, інші) при веденні хворих на ПДПМ. Їх прогностична цінність при обранні тактики лікування.
11.	Методи оцінки крововтрати. Геморагічний шок. Blood-management масивної крововтрати. Міжнародні клінічні рекомендації та протоколи. Наказ МОЗ України № 205.
12.	Гемотрансфузія та застосування кровозамінників при АМК: огляд світових рекомендацій.
13.	Коагулопатичні кровотечі та ДВЗ-синдром. Діагностика, невідкладна допомога, тактика, алгоритм дій лікаря.

ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ БАЗОВОГО РІВНЯ ЗНАТЬ ЛІКАРІВ- СЛУХАЧІВ

тематичного циклу "Доброякісна пухлинна патологія матки"

1. Охарактеризуйте поняття "гіперплазія" та "гіпертрофія".
2. Що таке клітинна атипія і які її мікроскопічні ознаки?
3. Що означає поняття "скринінг"?
4. Що таке апоптоз і як він впливає на розвиток гіперпроліферативних процесів органів малого тазу?
5. Які патологічні стани об'єднують в поняття поєднаної доброякісної патології матки?
6. Які методи оцінки крововтрати в гінекологічній практиці?
7. Яка нормальна тривалість менструального циклу?
8. Яка допустима крововтрата під час нормального менструального циклу?
9. Яка найчастіша локалізація поліпів ендометрію?
10. Які патологічні стани включають у поняття поєднаної доброякісної патології матки?
11. Які можливі патогенетичні механізми розвитку ПДПМ?
12. Чи пов'язані ПДПМ з дисгормональними змінами в організмі жінки?
13. Чи впливає наявність екстрагенітальної патології на перебіг ПДПМ?
14. Які методи діагностики гіперпроліферативних процесів матки?
15. Які середники застосовують при проведенні консервативного лікування гіперплазії ендометрію, фіброміоми та внутрішнього ендометріозу?
16. Чи тотожні поняття аденоміоз і ендометріоз?
17. Які хірургічні методи лікування можливі при виявленій ПДПМ?
18. Що передбачає органозберігаючий підхід в лікуванні ПДПМ?
19. Що означає поняття "допустима крововтрата" і як розраховується цей показник?
20. Що таке геморагічний шок?

ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛЮЧНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ

ЛІКАРІВ-СЛУХАЧІВ

тематичного циклу "Доброякісна пухлинна патологія матки"

1. Під час гістологічного дослідження вишкрібів з порожнини матки виявлено: тісне розташування залоз, що щільно прилягають одна до одної із втратою строми; спостерігаються багаточисельні латеральні та внутрішньозалозові виступи епітелію в просвіт останніх та в строму; визначається багатоядерність епітелію в залозах; атипія ядер відсутня. Вказані зміни набувають поширеного або вогнищового характеру. До якого типу гіперпроліферації ендометрію можна віднести дані зміни?
2. Чи поліпи ендометрію розвиваються внаслідок патологічного потовщення базального шару слизової матки?
3. Формування поліпа обумовлено патологічним станом судин базального шару?
4. Чи власне поліп є патологічно зміненим функціональним шаром ендометрію?
5. Що є пріоритетним у виборі тактики лікування «поліпозу» ендометрію?
6. Які дисгормональні зміни можуть виявлятися у жінок з ПДПМ?
7. Які особливості перебігу ПДПМ при наявності супутньої екстрагенітальної патології?
8. Які існують патогістологічні класифікації гіперпластичних процесів ендометрію?
9. Що таке біомолекулярні маркери?
10. Виявлення яких біомолекулярних маркерів пов'язують з патологічними станами, що входять в поняття ПДПМ?
11. Які ультрасонографічні критерії внутрішнього ендометріозу за ступенем ураження/розповсюдження?
12. У чому відмінність між аденоміозом і внутрішнім ендометріозом?
13. На чому ґрунтується диференційований підхід при проведенні консервативної гормонотерапії гіперплазій ендометрію?
14. На чому ґрунтується диференційований підхід при проведенні консервативної гормонотерапії міоми матки?
15. На чому ґрунтується диференційований підхід при проведенні консервативної гормонотерапії внутрішнього ендометріозу?
16. Які переваги і недоліки, показання та протипоказання застосування ендоскопічних методів лікування ПДПМ?
17. Які переваги і недоліки, показання та протипоказання застосування ендovasкулярної хірургії в лікуванні ПДПМ?
18. Які особливості ведення гіперпластичних процесів ендометрію у жінок з екстрагенітальною патологією?
19. Які особливості ведення рецидивуючих гіперпластичних процесів ендометрію у жінок?
20. Які особливості диспансерного нагляду та скринінгових програм для жінок з ПДПМ?

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Абрагамович О.О., Фаюра О.П., Абрагамович У.О. Коморбідність: сучасний погляд на проблему: класифікація (повідомлення перше). Львівський клінічний вісник.2015;4(12):56-64.
2. Адамян Л.В., Фархат К.Н., Макиян З.Н., Савилова А.М. Молекулярно-биологическая характеристика эутопического и эктопического эндометрия (обзор литературы). Пробл. репродукции. 2015;21(5):8-16.
3. Адаптована клінічна настанова "Тактика ведення пацієнток з ендометріозом". Київ, 2016.<http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>.
4. Аметов А.С. Избранные лекции по эндокринологии. М. Медицинское информационное агенство, 2012.444с.
5. Ашрафян Л.А., Киселев В.И., Муйжнек Е.Л. Патогенетическая профилактика рака репродуктивных органов. М.: Димитрейд График Групп, 2009.176с.
6. Бабаева И.А., Ашрафян Л.А., Антонова И.Б., Алешикова О.И., Ивашина С.В. Роль гормональных нарушений в канцерогенезе опухолей женской репродуктивной системы. Акушерство и гинекология: новости, мнения, обучение.2017;1:76-82
- 7.Бойчук А.В., Існюк Н.О. Деякі аспекти впливу дисфункції щитоподібної залози на виникнення лейоміоми матки. Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. 2017;2(20):25-30.
- 8.Бескровный С.В., Цвелев Ю.В., Ткаченко Н.Н., Рудь С.А. Гормональный профиль женщин в перименопаузальном периоде // Вестник Российской ассоциации акушеров-гинекологов. - 1998. - №2. - С. 32-36.
9. Беспоясна В.В. Тактика ведення хворих на гіперпластичні процеси ендометрія // Одеський медичний журнал. - 1999. - №1(51). - С. 57-58.
10. Зайдиева Я.З. Функция эндометрия в перименопаузе. Заместительная гормонотерапия //Акушерство и гинекология. - 2000. - №3. - С. 8-11.
- 11.Запорожан В.Н., Татарчук Т.Ф., Дубинина В.Г., Косей Н.В. Современная диагностика и лечение гиперпластических процессов эндометрия. Репродуктивная эндокринология. 2012;1(3):5-12.

12. Звычайный М.А., Воронцова А.В., Чилова А.А., Фодотовских И.В. Гиперпластический синдром репродуктивной системы у женщин в перименопаузе: тактика консервативной терапии и реабилитации. Гинекология. 2014;01:44-48.
13. Кондратюк В.К., Нікітіна І.М., Кондратюк К.О., Дзюба Г.А. Гіперпроліферативний синдром в гінекології та ожиріння. Репродуктивна ендокринологія. 2016 грудень; 6(32):59-62.
14. Крыжановский Г.Н. Дизрегуляционная патология. М.: Медицина, 2002.630с.
- Кулаков В.И., Серов В.Н., Адамян Л.В. Руководство по охране репродуктивного здоровья. М.: "Триада-Х", 2001.586с.
14. Потапов В.О., Івах В.І., Донська Ю.В., Сімонова Н.В., Медведєв М.В. Якість життя у жінок з поєднаними гіперпроліферативними процесами жіночої репродуктивної системи. Таврический медико-биологический вестник. 2013; 6(2,ч.1,62):187-189.
15. Сидорова И.С. Миома матки: современные прблемы этиологии, патогенеза, диагностики и лечения. МИА. 2003.187с.
16. Станоевич И.В. Доброкачественные гиперпластические заболевания матки: от тактики лечения к стратегии профилактики. Врач.2009;2:9-12.
17. Станоевич И.В. Доброкачественные гиперпластические заболевания матки: патогенез, диагностика, лечение и профилактика: автореф.дис.на здобуття наук. ступеня доктора мед.наук.: спец.14.01.01М., 2013.36с.
18. Сравнительная эффективность комплексной терапии гиперпластических процессов эндометрия у больных с различной техногенной нагрузкой среды проживания / Р.А. Родкина, Л.Ю. Давидян, А.Ю. Богдасаров, Л.С. Целкович // акушерство и гинекология. - 2002. - №1. - С. 52-54.
19. Тактика ведення пацієнток з генітальним ендометріозом. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної(спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Наказ МОЗ України 06.04.2016 №319. Київ, 2016.
20. Татарчук Т.Ф., Калугина Л.И. К вопросу о лечении гиперплазий эндометрия. Репродуктивная эндоеринология.2012;2(4):88-92.
21. Татарчук Т.Ф., Калугина Л.И., Тутченко Т.Н. Гиперпластические процессы эндометрия: что нового? Репродуктивная эндокринология. 2015; 5(25):7-13.

22. Ткаченко Л.В., Свиридова Н.И. Современный подход к лечению гиперплазии эндометрия в сочетании с хроническим эндометритом в перименопаузе. Гинекология. Эндокринология. Доктор. Ру. 2016;7(124):615-20.
23. Хохлова И.Д., Кудрина Г.А. Диагностика и лечение гиперпластических процессов эндометрия // Акушерство и гинекология. - 1996. - №4. - С. 50-55.
24. Шурпяк С.А. Реабілітація репродуктивного здоров'я жінок з поєднаними доброякісними проліферативними захворюваннями репродуктивної системи і коморбідними станами – стратифікація ризиків і диференціація підходів. East European Science Journal. 2018;2-3(31):46-50.
25. Allison KH, Tenpenny E, Reed SD, Swisher EM Immunohistochemical markers in endometrial hyperplasia: is there a panel with promise? A Review. Appl. Immunohistochem. Mol. Morphol. 2008; 16(4):329-343.
26. Anne M. Weber, Jerome L. Belinson, Marion R. Piedmonte. Risk factors for endometrial hyperplasia and cancer among women with abnormal bleeding // Obstetrics & Gynecology. - 1999. - Vol. 93, N 4 - P. 594-598.
27. Augoulea A., Alexandrou A, Creatsa M, Vrachnis N. Pathogenesis of endometriosis: the role of genetics, inflammation and oxidative stress. Arch. Gynecol. Obstet. 2012;286(1):99-103.
28. Gimpelson R.J., Rappold H.O. A comparative study between panoramic hysteroscopy with directed biopsy and dilation and curettage. A review of 276 cases // Am J Obstet Gynecol. - 1988. - N158. - P.489-492.
29. Horn L.C., Bilek K. et al. Endometrial hyperplasia: histology classification, prognostic significance and therapy // Zentralbl: Gynecol. - 1997. - Vol.119(6). - P. 251-259.
30. Schindler A.S. Progestins and endometrial cancer // Gynecological Endocrinology. - 2001. - Vol. 15, N6. - P.29-37.